

Przewodnik po nauce czytania i pisania

dla rodziców i opiekunów
dzieci i młodzieży

Spis treści

Odmierzanie - 'licznik czytania'	3
Podróż zmotywowanego pisarza	4
Etap nauczania w latach początkowych	6
Key Stage 1	8
Key Stage 2	10
Key Stage 3	12
Strony internetowe dla czytelników	14

Odmierzanie - 'licznik czytania'

UCZEŃ A

czyta w domu przez

20 minut

UCZEŃ B

czyta w domu przez

5 minut

UCZEŃ C

czyta w domu przez

1 minutę

PRZECZYTA...

1,800,000 282,000 8,000

SŁÓW W CIĄGU ROKU

BĘDZIE W SUMIE CZYTAĆ PRZEZ...

851 212 42

GODZIN PRZED ROZPOCZĘCIEM 6 KLASY

CZYTANIE SPRAWIA, ŻE TWOJE DZIECKO STAJE SIĘ...

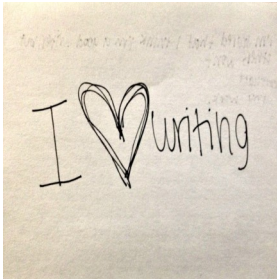
Pewne siebie Kreatywne Rozwija wyobraźnię Wyraża się lepiej

Inteligentne Spokojniejsze Komunikatywne Empatyczne

Podróż

Uważamy, że poniższe obszary są kluczowe w nauce czytania i pisania

Pisanie w określonym celu i do odbiorcy	Rozwijanie upodobania do pisania	Podstawowe element w nauce pisania	Rozwijanie łatwości pisania
			
Posiadanie prawdziwego powodu, dlaczego coś piszemy. Czytanie innym tego, co napisaliśmy np.: lista zakupów, list.	Interesowanie się zajęciami z pisania np.: przepisy, recenzje, umieszczanie etykietek	Mówienie i słuchanie, czytanie, ortografia, interpunkcja i gramatyka, nauka nowych słów i zwrotów.	Umiejętności pisania utrwalają się i uczniowie są w stanie oprzeć się na nich na kolejnych etapach nauki.

Zmotywowany pisarz

Dla rozwoju umiejętności pisania Twojego dziecka.

Podjęmowanie ryzyka

Uczeń nie zniechęca się przez popełnianie błędów i podczas podejmowania nowych wyzwań podczas pisania.

Niezależność

Uczeń cieszy się z podejmowania swoich własnych decyzji i wyboru swoich materiałów pomocniczych.

Redagowanie i przepisywanie

Uczeń bierze odpowiedzialność za nanoszenie poprawek jako pisarz redagujący swoją pracę.

Używanie umiejętności w całym programie nauczania

Uczeń pewnie używa swoich umiejętności na innych przedmiotach w całym programie nauczania.

Etap nauczania w latach początkowych

(Przedszkole i zerówka)

Pisanie w danym celu i do odbiorcy

- ◆ Pomóż napisać wiadomość lub list do kogoś (np.: wróżki zębuszki, Świętego Mikołaja, przyjaciela).
- ◆ Pomóż napisać listę zakupów np.: dziecko pisze pierwszą literę słowa i ilustruje listę własnymi obrazkami.
- ◆ Zachęcaj dzieci do pisania wiadomości albo etykietek na rzeczach używając innego podłoża np.: tablica, tablica z pinezkami, magnetyczne litery na lodówkę.
- ◆ Wspieraj dzieci w pisaniu zaproszeń lub kartek.

Rozwijanie zamiłowania do pisania

Czytanie jest podwaliną pisania. Możesz pomóc dziecku w rozwoju umiejętności pisania poprzez:

- ◆ Regularne czytanie dziecku na głos książek i historyjek.
- ◆ Słuchanie historyjek z płyt CDs np.: Gruffalo.
- ◆ Okazywanie radości podczas czytania (np.: udając głosy postaci podczas czytania na głos)
- ◆ Znalezienie czasu na odwiedzenie biblioteki, żeby posłuchać opowiadanych historyjek i wybrać z dzieckiem książki.

Podstawowe element w nauce pisania

- ◆ Staraj się znajdować okazje, aby porozmawiać o nowych wydarzeniach, aby pomóc swojemu dziecku rozwijać umiejętności mówienia i słuchania oraz zasób słów, jakim się posługuje.
- ◆ Pomóż dziecku nauczyć się dźwięków odpowiadających literom (wczesne głoski) zamiast nazw z alfabetu.
- ◆ Zapewnij swojemu dziecku wiele możliwości na rozwijanie jego zręczności zapewniając różnorodne przybory do pisania np.: kredę, farby, ołówki, małe tabliczki.

Rozwijanie łatwości w pisaniu

- ◆ Rozwijaj u swojego dziecka umiejętności językowe poprzez zachęcanie go do rozmowy o swoich zainteresowaniach.
- ◆ Zadawaj pytania i pomagaj mu rozwijać odpowiedzi np.: "Zastanawiam się dlaczego...."
- ◆ Wspieraj je poprzez ćwiczenie umiejętności podczas zabawy np.: „Widzę przedmiot na literę...”, aby pomóc mu nauczyć się wypowiadania liter.

Etap nauczania w latach początkowych

(Przedszkole i zerówka)

Podejmowanie ryzyka

- ◆ Zachęcaj swoje dziecko, aby zawsze 'spróbować'.
- ◆ Zachęcaj swoje dziecko, aby zadawać pytania.
- ◆ Pokaż swojemu dziecku, że nie ma nic złego w popełnianiu błędów, zarówno w przypadku rodziców jak i dzieci.
- ◆ Nagradzaj wysiłek i wszystkie próby, nawet jeśli ich wyniki nie są za dobre.

Niezależność

- ◆ Podczas czytania pozwól dziecku najpierw spróbować, zanim udzielisz pomocy.
- ◆ Upewnij się, że w domu znajduje się duży wybór książek oraz materiałów do pisania.

Redagowanie i przepisywanie

- ◆ Pokaż dziecku jakiś błąd, który popełniłeś (-aś) i pokaż mu jak go poprawić.
- ◆ Jeśli dziecko źle wymówi słowo lub gramatyka nie jest poprawna, pokaż jak powinno się mówić prawidłowo bez zwracania uwagi na błąd dziecka.
- ◆ Jeśli Twoje dziecko napisze literę niepoprawnie, napisz ją palcem w powietrzu albo na biurku i zachęć je do ponownego spróbowania.

Używanie umiejętności w całym programie nauczania

- ◆ Pomagaj swojemu dziecku rozwinąć słownictwo i wiedzę w oparciu o miejsca, które odwiedzają i swoje własne zainteresowania np.: wymawiając nazwy dinozaurów.
- ◆ Rozmawiaj o nowych pomysłach i doświadczeniach ze szkoły, wycieczkach jak również o książkach i programach telewizyjnych.

Key Stage 1

(Klasa 1 i Klasa 2)

Pisanie w określonym celu i do odbiorcy

- ◆ Zachęcaj swoje dziecko do czytania na głos przed rodziną i znajomymi
- ◆ Pomagaj swojemu dziecku pisać w różnym celu np.: przepis lub lista zakupów.
- ◆ Pokazuj różne formy pisania np.: email, notatkę.

Rozwijanie upodobania do pisania

Czytanie jest podwaliną pisania. Możesz pomóc rozwinąć umiejętności pisania swojego dziecka poprzez:

- ◆ Czytanie swojemu dziecku dłuższych książek, które mogą być nieco ponad jego poziomem czytania, ale będą je interesowały np. Roald Dahl.
- ◆ Słuchać, jak Twoje dziecko czyta, dawaj dużo pochwał i spraw, aby ten czas był przyjemny i relaksujący.
- ◆ Wspieraj swoje dziecko, aby wzięło udział w letnim konkursie dla czytelników Summer Reading Challenge w miejskiej bibliotece i ukończyło go.

Podstawowe element w nauce pisania

- Znajdź nowe możliwości do rozmowy ze swoim dzieckiem o nowych doświadczeniach, aby pomóc mu budować terminologię oraz umiejętności mówienia i słuchania.
- Zachęć swoje dziecko, aby przed rozpoczęciem pisania powiedziało swoje zdanie na głos.
- Wspieraj swoje dziecko w nauce ortografii, zachęcając je, aby mówić słowa powoli i słuchać kolejności dźwięków.
- ◆ Wskaż słowa, które nie mogą być podzielone na sylaby np.: said, was. Pomóż im nauczyć się pisowni wzrokowo.

Rozwijanie łatwości w pisaniu

- Graj w wesołe zabawy z kluczowymi słowami, takie jak Snap, aby zachęcać do szybkiego przypominania sobie słów.
- Czytaj ponownie znajome historie z powtarzającymi się zwrotami.
- Zachęcaj swoje dziecko do ćwiczenia zręczności i właściwego formowania kształtu liter.
- ◆ Podczas nauki pisania słów, zachęć swoje dziecko do stosowania różnych metod takich jak pisanie w powietrzu, palcem po stole, palcem po plecach i zgadywanie słowa.

Key Stage 1

(Klasa 1 i klasa 2)

Podjęmowanie ryzyka

- ♦ Znajdź czas, aby Twoje dziecko mogło 'spróbować' samodzielnie zanim otrzyma pomoc.
- ♦ Zawsze chwal swoje dziecko, nawet jeśli ich pismo nie jest takie, jakie powinno być.
- ♦ Wybieraj słowa które poprawiasz zarówno w czytaniu i ortografii, aby upewnić się, że dziecko odbiera to pozytywnie.
- ♦ Wyjaśnij, że dorośli też popełniają błędy, na których się uczą.

Niezależność

- ♦ Chwal swoje dziecko, jeśli samo podejmie się pisanie.
- ♦ Upewnij się, że różne materiały do pisania znajdują się w domu i są łatwo dostępne.
- ♦ Odwołaj się do zainteresowań i hobby Twojego dziecka, aby zachęcić dalej do pisanie.

Redagowanie i przepisywanie

- ♦ Pokaż dziecku błąd, który zrobiłeś (-aś) i pokaż jak go poprawić.
- ♦ Jeśli Twoje dziecko popełni błąd w wymowie jakiegoś słowa lub w gramatyce, powiedz to poprawnie bez zwracania uwagi na błąd popełniony przez dziecko.
- ♦ Jeśli Twoje dziecko napisze literę niepoprawnie, napisz ją palcem w powietrzu lub na biurku i zachęcaj, żeby znowu spróbowało.
- ♦ Zachęcaj swoje dziecko do ponownego czytania tego, co napisało, aby sprawdzić, czy tekst ma sens i interpunkcja jest poprawna.

Używanie tych umiejętności w całym programie nauczania

- ♦ Pomóż swojemu dziecku rozbudować terminologię i wiedzę w oparciu o miejsca, które odwiedza i ich własne zainteresowania np. wypowiadając nazwy dinozaurów. Większość dzieci lubi uczyć się długich słów.
- ♦ Zachęć swoje dziecko do używania podczas pisanie różnorodnej terminologii nawet jeśli nie jest pewne, jak się dane słowo pisze.
- ♦ Rozmawiaj na temat nowych pomysłów i doświadczeń ze szkoły, wizyt a także czytanych książek i oglądanych programów telewizyjnych.
- ♦ Zawsze zachęcaj do poprawnego pisanie znaków interpunkcyjnych, bez znaczenia, co akurat pisze.

Key Stage 2

(Klasa 3 do klasy 6)

Pisanie w danym celu i do odbiorcy.

- ◆ Zachęcaj swoje dziecko, aby dzieliło się tym, o czym chce pisać w szkole (np. artykuły do gazety) i czytajcie razem.
- ◆ Ciągłe zachęcaj do pisania w różnych celach np. listu z podziękowaniem, emaile, przepisy.
- ◆ Słuchaj jak Twoje dziecko czyta na głos wiersze i opowiadania, które napisało.

Rozwijanie upodobania do pisania

Czytanie jest podstawą do pisania. Możesz pomóc swojemu dziecku rozwinąć ich zdolności pisania poprzez:

- ◆ Zadając pytania i rozmawiając na temat różnych aspektów czytanych przez nich książek i zachęcaj do czytania różnorodnych książek.
- ◆ Wspieraj swoje dziecko w ukończeniu Summer Reading Challenge w miejskiej bibliotece.
- ◆ Bądź przykładem, czytając różne pozycje zarówno dla przyjemności jak i informacyjnie.
- ◆ Znajdź czas na rozmowy o pisaniu i zachęcanie do niego.

Pisanie w danym celu i do odbiorcy.

- ◆ Zachęcaj swoje dziecko, aby dzieliło się tym, o czym chce pisać w szkole (np. artykuły do gazety) i czytajcie razem.
- ◆ Ciągłe zachęcaj do pisania w różnych celach np. listu z podziękowaniem, emaile, przepisy.
- ◆ Słuchaj jak Twoje dziecko czyta na głos wiersze i opowiadania, które napisało.

Rozwijanie upodobania do pisania

Czytanie jest podstawą do pisania. Możesz pomóc swojemu dziecku rozwinąć ich zdolności pisania poprzez:

- ◆ Zadając pytania i rozmawiając na temat różnych aspektów czytanych przez nich książek i zachęcaj do czytania różnorodnych książek.
- ◆ Wspieraj swoje dziecko w ukończeniu Summer Reading Challenge w miejskiej bibliotece.
- ◆ Bądź przykładem, czytając różne pozycje zarówno dla przyjemności jak i informacyjnie.
- ◆ Znajdź czas na rozmowy o pisaniu i zachęcanie do niego.

Key Stage 2

(Klasa 3 do klasy 6)

Podejmowanie ryzyka

- ◆ Zachęcaj swoje dziecko do czytania różnych autorów/ różnych rodzajów tekstów łącznie z książkami z rozdziałami, aby rozwinąć poziom czytania.
- ◆ Zachęcaj swoje dziecko, aby używało interesującej terminologii na wysokim poziomie w swoich pracach pisemnych

Niezależność

- ◆ Omawiaj ze swoim dzieckiem jego pracę domową po skończeniu jej.
- ◆ Dostarczaj materiałów pomocniczych.
- ◆ Zachęcaj do samodzielnego wyszukiwania zarówno w książkach jak i w Internecie.

Redagowanie i przepisywanie

- ◆ Zachęcaj swoje dziecko do czytania jego prac na głos i wspólnie sugerujcie, jak je poprawić.
- ◆ Dostarczaj narzędzi do redagowania i wyszukiwania np.: słowników.
- ◆ Zawsze miej papier, na którym można pisać na brudno.

Używaj umiejętności w całym programie nauczania

- ◆ Pomagaj swojemu dziecku rozszerzać zakres słów i wiedzę opartą na różnych doświadczeniach i zainteresowaniach, łącznie z innymi sprawami takimi jak obecne wydarzenia albo inni członkowie rodziny.
- ◆ Stwarzaj możliwości do zdobycia bezpośrednich doświadczeń odnośnie określonych tematów np.: II wojny światowej – odwiedź okopy.
- ◆ Dziel się z dzieckiem interesującymi faktami pochodzącymi z artykułów i gazet.
- ◆ Zawsze zachęcaj swoje dziecko, aby było staranne podczas pisania, niezależnie od tego co piszą i w jakim celu.

Key Stage 3

(Klasa 7 do Klasy 9)

Pisanie w określonym celu i do odbiorcy

- ◆ Rozmawiaj na temat umiejętności pisania dokumentów w prawdziwym świecie np.: wniosków, CV, przemówień.
- ◆ Kontynuacja pisania listów z podziękowaniami i emaili.
- ◆ Rozmawiaj o tym, o czym można pisać na mediach społecznościowych, a co jest nieodpowiednie.

Rozwijanie upodobania do pisania

- ◆ Nastolatkom mogą nie być chętni, aby czytać różne formy literatury i pisać różne rodzaje tekstów np.: fikcję, prozę, media społecznościowe, urządzenia elektroniczne – cokolwiek!
- ◆ Przeczytaj książkę, którą poleciło Ci Twoje nastoletnie dziecko i rozmawiaj z nim o niej.

Podstawowe element w nauce pisania

- ◆ Zachęcaj do planowania dłuższych prac pisemnych.
- ◆ Zachęcaj do wyszukiwania materiałów do projektów i większych prac pisemnych.
- ◆ Rozmawiaj o tym, jak wyszukiwać i unikać plagiatu.

Rozwijanie łatwości w pisaniu

- ◆ Pomagaj zrozumieć planowanie czasu podczas egzaminu.
- ◆ Używaj spójników podczas pisania np.: ponadto, ale, więc, jeśli, jakkolwiek, ponieważ, podczas gdy, aczkolwiek)
- ◆ Używaj łączących akapitów podczas pisania.

Key Stage 3

(Klasa 7 do klasy 9)

Podjmowanie ryzyka

- ◆ Zachęcaj swoje nastoletnie dziecko do czytania i pisania różnych typów literatury i tekstów.
- ◆ Zapewnij ich, że zawsze można zadawać pytania i szukać wskazówek.
- ◆ Zachęcaj ich do pisania dziennika, aby dać upust swoim emocjom i tym samym pozytywnie wpływać na swoje zdrowie psychiczne.

Niezależność

Czytanie jest podwaliną pisania. Możesz pomóc w rozwoju umiejętności pisania swojemu nastoletniemu dziecku poprzez:

- ◆ Zapewnij odpowiednie otoczenie (usuwając urządzenia elektroniczne, jeśli jest to konieczne!)
- ◆ Samodzielne korzystanie ze źródeł, które są dla nich dostępne np.: biblioteka miejska.

Redagowanie i przepisywanie

- Miej w domu słownik ortograficzny oraz słownik wyrazów bliskoznacznych.
- Zachęcaj, aby zawsze sprawdzić swoje pisemne prace domowe przed ich oddaniem.
- Zachęcaj do szukania różnych sposobów wyrażania swoich pomysłów, aby tworzyć/ ulepszać ich prace (blogi, opowiadania, wiersze, piosenki, dzienniki)

Używanie umiejętności podczas całego programu nauczania

- ◆ Rozmawiaj na temat obecnych wydarzeń.
- ◆ Odwiedzaj różne miejsca i stwarzaj inne możliwości do rzeczywistego doświadczenia różnych tematów.

Sugerowane strony internetowe do ćwiczenia umiejętności czytania

Popatrz na wybrane przez nas strony pomagające w nauce czytania:

Bookstart

www.bookstart.org.uk

Informacje i porady odnośnie książek dla małych dzieci poniżej 5 roku życia.

Informacje dotyczące National Bookstart Week.

Interaktywne – wiele atrakcji i sugestii odnośnie książek dla dzieci poniżej 5 roku życia.

Jersey Library

www.gov.je/Leisure/Libraries

Wakacyjne wyzwanie dla czytelników - Summer Reading Challenge

www.summerreadingchallenge.org.uk

Inna tematyka każdego roku dla dzieci w wieku szkolnym do 12 lat.

Można używać przez cały rok.

Book Sorter – sugestie dzieci dla innych dzieci.

Kluby czytelnika / Czaty / Gry.

Informacje dla rodziców i opiekunów.

Words for Life

www.wordsforlife.org.uk

Sugeruje odpowiednie książki w zależności od wieku: małe dzieci do 3 lat, 3-5, 5-7 itd.

Piosenki i wierszyki oraz książki.

Zajęcia, które można pobrać na komputer.

Premier League Reading Stars.

Technologia i książka dla dzieci poniżej 5 roku życia.

Kamienie milowe dla dzieci w każdym wieku od niemowlaków do 11 lat.

Booktrust

www.booktrust.org.uk

Porady dotyczące książek dla osób w każdym wieku od niemowlaków do przez nastolatków po dorosłych.

Różne strony dla osób w różnym wieku.

Wyszukiwarka książek dla dzieci w różnym wieku.

Najlepsze nowe książki/ listy do czytania.

Gry i różne zajęcia.

Read On Get On

www.readongeton.org.uk

Wspieranie narodowej kampanii, aby nauczyć dobrze czytać dzieci przed 11 rokiem życia.

Zarejestruj się w celu uzyskania porad odnośnie czytania i zajęć pomagających w jego rozwoju.

Booktrust 100 Best Books

www.booktrust.org.uk/books/100-best-books/

100 najlepszych książek z ostatnich 100 lat dla dzieci w wieku 0-14 lat.

25 książek dla 4 przedziałów wiekowych – do 5 roku życia, wiek 6-8 lat, wiek 9-11 lat oraz powyżej 12 roku życia.

Children's Laureate

www.childrenslaureate.org.uk

Zagłosuj na swoje ulubione książki i konkursy.

Carnegie and Greenaway Awards

www.carnegiegreenaway.org.uk

Nagrody za pisanie i ilustracje wybierane przez bibliotekarzy książek dziecięcych.

Archiwa książek, które wygrały w przeszłości.

Strony z opiniami – dzieci czytają książki z listy każdego roku i publikują opinie na ich temat.

Children's Book Sequels

www.childrensbooksequels.co.uk

Łatwe w użyciu - znajdź kontynuację!

Dziękujemy za Wasze wsparcie.

Mamy nadzieję, że ulotka ta będzie dla Was pomocna w motywowaniu oraz angażowaniu Waszych dzieci i zaszczepieniu w nich miłości do czytania i pisanie, która będzie trwać całe życie.